

SERVICIUL
PREVENIREA ȘI COMBATERICA
SPĂLĂRII BANILOR

ORDIN
mun. Chișinău

Nr. 15

din 20 Iulie 2023

Cu privire la aprobarea Ghidului privind identificarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor.

În temeiul art. 15, art. 22, alin. (1), lit. k) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66, art. 133*) și art. VIII, alin. (3) din Legea nr. 66/2023 pentru modificarea unor acte normative (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 159-161, art. 252*),

ORDON:

1. Se aprobă Ghidul privind identificarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor.
2. Se abrogă Ordinul nr. 15 din 08.06.2018 cu privire la aprobarea Ghidului privind identificarea și raportarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor.
3. Prezentul Ordin intră în vigoare la data semnării.

Daniel-Marius STAICU,
Director

GHIDUL PRIVIND IDENTIFICAREA ACTIVITĂȚILOR SAU TRANZACȚIILOR SUSPECTE DE SPĂLARE A BANILOR

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Obiectivul propus prezentului Ghid constă în protejarea sistemului financiar bancar, nebanca și al altor participanți profesioniști împotriva utilizării acestuia pentru activități de spălare a banilor.

2. Scopul prezentului Ghid este de a călăuzi entitățile raportoare în activitatea acestora de identificare a tranzacțiilor și activităților suspecte de spălare a banilor, prin oferirea unor criterii și tipologii care au menirea de a îmbunătăți procesul de analiză.

3. Astfel, acest Ghid reprezintă o sinteză a teoriei și practicii acumulate în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului atât de către Serviciu la nivel național, cât și de alte organizații la nivel internațional.

4. Prevederile Ghidului au titlu de recomandare, iar responsabilitatea de a determina dacă o tranzacție sau activitate este cu adevărat suspectă îi revine entității raportoare.

5. Aplicarea criteriilor prevăzute în Ghid depind direct de evaluarea internă a riscurilor la care se expune entitatea raportoare, astfel urmează a fi justificată aplicabilitatea sau neaplicabilitatea acestora organului competent. Entitățile raportoare trebuie să fie capabile să demonstreze că amploarea acțiunilor efectuate și consecințele față de client sunt proporționale riscului identificat. În acest sens, alocarea resurselor tehnice, financiare și umane este strict necesară creării și menținerii unui sistem intern eficient de prevenire și combatere a finanțării terorismului conform cerințelor legislației în vigoare. Suplimentar, pentru menținerea și promovarea standardelor internaționale elaborate de Grupul de Acțiune Financiară Internațională (FATF-GAFI), entitățile raportoare vor adopta proceduri de control intern. Identificarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor este bazată pe principiul unei analize eficiente și calitative efectuate de entitatea raportoare, care urmează să excludă principiul formalismului în selectarea tranzacțiilor și activităților suspecte pasibile de raportare conform legislației privind prevenirea și combaterii finanțării terorismului.

6. Caracterul suspect al activităților și tranzacțiilor se stabilește în baza criteriilor obiective și subiective, conform standardelor internaționale și celor naționale în domeniu, fiind determinat de modul neobișnuit în care se efectuează tranzacțiile în corelare cu indicatorii pe bază de risc, raportat la activitățile curente, criteriile de eficiență economică și practica bancară ale unei persoane fizice sau juridice și la procedurile de cunoaștere a clientului.

7. Entitățile raportoare identifică activitățile și tranzacțiile suspecte în conformitate cu prevederile prezentului Ghid, pe care le raportează în modul stabilit Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau la apariția unor suspiciuni, pe care entitatea raportoare, conform politicilor și programelor interne pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în domeniul propriu de activitate, elaborate și aprobate, le consideră suspecte de spălarea banilor sau finanțarea terorismului, independent de derogări, scutiri sau limite stabilite.

8. Entitățile raportoare acordă atenție sporită tranzacțiilor complexe și neordinare, care nu au o vizibilă justificare economică sau legală.

9. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele cu funcții de supraveghere periodic vor evalua sistemul de identificare și raportare a tranzacțiilor sau activităților suspecte, sesizând entitatea raportoare despre conformarea sau neconformarea suspiciunilor identificate de entitățile raportoare.

Capitolul II

CRITERII, INDICATORI, TIPURI DE TRANZACȚII SAU TEHNICI FOLOSITE DE CLIENȚI, CARE POT PREZENTA UN RISC ÎNALT DE SPĂLARE A BANILOR

1. Criteriile utilizate la identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte în spălarea banilor în domeniul financiar bancar și creditare nebanară.

1.1. Criteriile generale:

a) Refuzul clientului de a prezenta informația solicitată de entitatea raportoare, inclusiv informația care nu este prevăzută de actele legislative, dar care se solicită în conformitate cu uzanțele și practica bancară, non-bancară;

b) Încălcarea standardelor KYC (cunoașterea clientului). Acest lucru poate include furnizarea de informații false sau incomplete de către client, prezentarea datelor de contact: adrese, numere de telefoane, e-mailuri la care nu poate fi identificat sau o activitate de tranzacționare care nu corespunde cu profilul clientului;

c) Interesul excesiv al clientului asupra sistemului intern de control și politici, precum și o preocupare excesivă a clientului asupra confidențialității operațiunilor pe care le efectuează;

d) Prezentarea informației care trezește entității raportoare suspiciuni de a fi neveridică și/sau eronată, sau oferirea de către client a banilor, cadourilor sau altor foloase necuvenite pentru informații sau servicii care sunt de natură neobișnuită sau suspectă ori pentru a nu informa/raporta relația de afaceri/tranzacția;

e) Prezentarea de către client a detaliilor confuze privind tranzacțiile ce urmează să le efectueze, prezența stării de nervozitate la efectuarea tranzacțiilor sau la adresarea întrebărilor privind activitatea sa, totodată încercarea dezvoltării relației apropiate cu angajații entității raportoare;

f) Însoțirea sau supravegherea clientului de o persoană terță sau activitatea acestuia are loc prin intermediul unei terțe, fără comunicarea despre aceasta sau refuzul prezentării datelor acestuia;

g) Ignorarea de către client a condițiilor mai favorabile de acordare a serviciilor

(mărirea comisionului, rata pe depozite la vedere și depozite pe termen etc.);

h) Efectuarea operațiunilor fără sens economic, sau tranzacții ce nu corespund activității zilnice a clientului sau introduce în schema operațiunii coordonate în prealabil, modificări esențiale, nemijlocit la începerea efectuării acestora îndeosebi la direcția mișcării banilor sau altor bunuri;

i) Încercarea de a evita raportarea. Acest lucru poate include fragmentarea tranzacțiilor în mai multe sume mai mici prin virament sau numerar, sau utilizarea unor metode neobișnuite de transfer de bani;

j) Efectuarea tranzacțiilor care implică țări cu risc ridicat, cum ar fi cele cu regimuri instabile sau țări cu niveluri ridicate de corupție sau activități ilegale;

k) Imposibilitatea stabilirii partenerilor clientului, a numelui/denumirea plătitorului pentru operațiunile de înscriere în conturile curente a mijloacelor bănești;

l) Graba nejustificată din partea clientului la efectuarea operațiunilor;

m) Utilizarea contractelor de împrumut între persoane juridice și fizice, în care de facto semnează una și aceeași persoană în diferite calități (administrator și persoană fizică) sau utilizarea contractelor de împrumut pentru reflectarea originii surselor bănești ori aplicabilitatea unor asemenea contracte au o frecvență repetată pentru client;

n) Înregistrarea partenerului clientului într-o jurisdicție diferită de jurisdicția instituției financiare la care acesta deține conturile bancare;

o) Efectuarea de operațiuni bancare fără sens economic cu implicarea persoanelor expuse politic - PEP sau tranzacții ce nu relevă din conținutul lor necesitatea realizării unor asemenea operațiuni;

p) Efectuarea plăților de către persoana fizică sau juridică în folosul persoanei expuse politic sau membrilor familiei lui pentru diferite tipuri de servicii, dacă asemenea tranzacții nu sunt relevante specificului de activitate pentru aceste persoane fizice sau juridice;

q) Identificarea în calitate de beneficiar efectiv al unei companii înregistrate în jurisdicție cu risc sporit, a persoanei expuse politic sau persoanei asociate lui (din documentele prezentate sau din alte surse);

r) Efectuarea tranzacțiilor de către persoane sau companii cu istoric financiar suspecte (entitățile bancare pot verifica istoricul financiar al unui client pentru a determina dacă acesta a fost implicat în activități financiare neobișnuite sau ilegale);

s) Transferuri frecvente primite la contul de card de la diverse conturi de card ale persoanelor fizice, inclusiv cu valoare mica, și imediata retragere a mijloacelor în numerar sau transferul acestora către contul/conturile altor persoane fizice.

1.2. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru operațiunile cu numerar:

a) Tranzacții în numerar care implică sume mari de bani¹, care nu sunt justificate prin natura afacerii sau tranzacțiile obișnuite ale clientului;

b) Tranzacții în numerar care sunt efectuate în mod repetat sau într-un mod neobișnuit de frecvent, fără o justificare clară;

c) Retrageri de numerar frecvente în sume de până la limita de raportare;

¹ Sume neobișnuit de mari, sume mari – suma este stabilită în baza evaluării profilului clientului, relația de afaceri, monitorizarea activității și tranzacțiilor și este stabilită de fiecare entitate raportoare independent.

- d) Depuneri de numerar urmate imediat de transferuri în străinătate, în cazul când asemenea operațiuni nu corespund cu activitatea clientului;
- e) Tranzacții în numerar efectuate de persoane care nu au nici o legătură cu contul bancar sau cu activitatea obișnuită a acestuia;
- f) Depozitarea sumelor mari de bani în numerar în conturile bancare, fără o explicație justificată a provenienței banilor;
- g) Retragera sumelor mari de bani în numerar, fără o explicație justificată a destinației banilor;
- h) Schimbul de sume mari dintr-o monedă în alta, fără nici un scop economic evident, în special atunci când clientul face acest lucru în mod frecvent;
- i) Schimbul unui număr mare de bancnote de valoare mică în bancnote de valoare mare în mod frecvent;
- j) Depuneri în numerar în mai multe conturi în așa fel încât fiecare sumă este mică (neglijabilă), dar totalul sumei este mare;
- k) Încasarea sumelor frecvente prin sistemele de remitere de bani de la diferiți ordonatori sau de la același ordonator sau ordonarea plăților frecvente în beneficiul unuia sau a mai multor beneficiari, cu ulterioara eliberare în numerar;
- l) Combinarea de transferuri/încasări cu sume retrase/depuse în numerar în aceeași zi, atunci când situația clientului nu justifică o astfel de activitate;
- m) Tranzacții în numerar care implică valute străine și țări cu un nivel ridicat de risc de spălare a banilor sau finanțarea terorismului.

1.3. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru operațiunile cu virament:

- a) Efectuarea de transferuri frecvente și substanțiale² de mijloace bănești care nu pot fi identificate clar că având o justificare economică;
- b) Creșterea substanțială, fără un motiv aparent, a cifrei de afaceri a unui client reflectată de volumul de transferuri în conturile sale;
- c) Deschiderea de către un client a mai multor conturi la sucursalele aceleiași bănci sau la bănci diferite și transferuri repetate între aceste conturi, fără sens economic;
- d) Efectuarea transferurilor fără vreo legătură aparentă cu vreun contract comercial legal;
- e) Utilizarea unui cont doar ca depozit temporar de fonduri, care eventual va fi transferat în alte conturi din străinătate;
- f) Efectuarea transferurilor neobișnuite sau care nu corespund profilului de tranzacționare normal al clientului.

1.4. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru operațiunile cu carduri de plată și transferuri electronice:

- a) Retrageri regulate de către deținătorul cardului de plată a mijloacelor bănești în numerar la ghișeele entității raportoare sau prin bancomat a sumelor sub limita de raportare. Excepție constituie retragerea mijloacelor bănești, care au parvenit pe contul

² Transferuri frecvente, substanțiale, regulate - stabilite în baza evaluării profilului clientului, relația de afaceri, monitorizarea activității și tranzacțiilor și este stabilită de fiecare entitate raportoare independent.

angajatului de la angajator și reprezintă achitarea de către angajator oricăror remunerări material;

b) Eliberarea regulată a mijloacelor bănești de către persoane fizice autohtone prin intermediul cardurilor de plată emise de instituțiile financiare străine;

c) Procesarea plăților prin intermediul cardurilor bancare emise de instituții financiare străine;

d) Efectuarea transferurilor frecvente din contul unei persoane juridice în contul de card a unei persoane fizice fără vreo referire la natura transferurilor;

e) Creșterea bruscă a transferurilor electronice internaționale sau interne, prin transmiterea sau primirea unor sume de bani, iar astfel de transferuri nu corespund cu activitatea clientului;

f) Primirea sau efectuarea a transferurilor electronice implicând sume în valută imediat sub limita prestabilită;

g) Primirea sau efectuarea frecventă a unor volume mari de transferuri electronice către și dinspre jurisdicțiile cu risc sporit;

h) Depozitarea de către un client a fondurilor în câteva conturi, în mod obișnuit în sume sub o anumită limită de raportare, iar fondurile sunt apoi consolidate într-un cont colector și transferate electronic în străinătate;

i) Efectuarea transferului de fonduri în străinătate și așteptarea încasării echivalente a unui transfer electronic din alte surse;

j) Operațiuni frecvente de alimentare cu numerar a conturilor de card, prin intermediul diferitor ATM-uri, efectuate într-o perioadă scurtă de timp, cu ulterioara transferare pe alte conturi de card sau conturi de plăți;

k) Transferuri efectuate din contul de card către multiple conturi de plăți străine, fără o legătură aparentă cu ordonatorul transferului/lor.

1.5. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru operațiunile de credit:

a) Solicitarea creditului, deși din analiza pachetului de documente financiare prezentat, nu rezultă necesitatea acestuia;

b) Transferarea creditului obținut de către client, în adresa unei companii nerezidente, de la care ulterior primește împrumut financiar extern;

c) Transferarea creditului primit de către client, în adresa unei companii nerezidente ca plata în avans pentru marfă, servicii, etc, de la care ulterior primește o sumă mai mică decât valoarea creditului la alt cont al său, ca restituirea avansului;

d) Transferarea creditului obținut în lei în adresa altor societăți autohtone, care ulterior le ridică în numerar, atunci când o astfel de activitate nu corespunde cu activitatea acesteia și entitatea raportoare cunoaște despre circuitul bănesc indicat;

e) Rambursarea creditului din sursele neidentificate sau necunoscute;

f) Solicitarea de credite/împrumuturi însoțite de o garanție constând într-un certificat de depozit emis de către o bancă străină sau de o societate de investiții;

g) Solicitarea de credite/împrumuturi făcute de clienți prin intermediarii de profesie (avocați, consultanți financiari, companii de intermediere);

h) Rambursarea neașteptată a unui credit/împrumut, în special o sumă mare;

i) Rambursarea creditelor/împrumuturilor efectuate de terți care nu sunt asociați

clientului;

j) Solicitarea creditului/împrumuturilor folosind drept gaj activele deținute de o altă persoană fizică sau juridică, iar originea activelor nu este cunoscută;

k) Folosirea liniilor de credit și altor metode de finanțare pentru efectuarea ulterioară a transferurilor externe când tranzacția nu justifică activitatea obișnuită a clientului.

1.6. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru operațiunile externe:

a) Efectuarea transferurilor externe în calitate de plata mărfurilor la import către alte firme sau persoane și nu către furnizorul mărfii;

b) Recepționarea transferurilor externe de către client, care nu are activitate pe teritoriul țării, cu ulterioara efectuare a transferurilor în adresa altor companii nerezidente cu conturi în străinătate;

c) Tranzitarea mijloacelor bănești prin instituția financiară, baza efectuării tranzacțiilor constituind hotărârile instanțelor judecătorești sau încheierile executorilor judecătorești a căror sumă integral sau în proporție considerabilă, în scurt timp se transferă către alt client din jurisdicție străină;

d) Achitarea nerezidentului de către rezident a unei penalități pentru neexecutarea contractului de livrare a mărfii, efectuării lucrărilor, acordării serviciilor sau pentru încălcarea condițiilor contractului, dacă mărimea penalității depășește 10 la sută din suma mărfii care nu a fost livrată, lucrările neefectuate, serviciile neacordate;

e) Efectuarea transferurilor către sau de la țări cu risc ridicat în ceea ce privește spălarea banilor și finanțarea terorismului;

f) Efectuarea transferurilor care implică entități off-shore sau companii înregistrate în jurisdicții off-shore;

g) Efectuarea transferurilor neobișnuit de mari, repetitive, incomode sau care implică valute sau țări neobișnuite.

2. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor în domeniul schimbului valutar.

a) Solicități repetate pentru schimbul valutar al sumelor situate aproape de limita de raportare, într-o perioadă de timp scurtă, de asemenea efectuarea schimbului la subdiviziuni diferite;

b) Schimbul în sume mari de valută străină contra monedei naționale sau altă valută străină și invers;

c) Schimbul unei cantități neobișnuit de mari de bancnote de valoare mică în bancnote de valoare mai mare și invers;

d) Efectuarea de către client a schimbului valutar și solicitarea bancnotelor cu cel mai mare nominal posibil într-o valută străină;

e) Refuzul clientului de a se identifica la efectuarea tranzacției;

f) Mijloacele financiare ar proveni din afara țării, însă clientul nu dispune de un document confirmativ, emis de autorităților vamale;

g) Mijloacele financiare în valută sunt frecvent cumpărate/vândute de către persoane fizice ce nu sunt autorizate să desfășoare acest tip de activitate;

- h) Solicitări repetate de schimb valutar, într-o perioadă scurtă de timp, pentru sume cu o valoare aflată sub limita de identificare;
- i) Solicitarea clientului de a schimba un număr mare de bancnote murdare (pătate pe bancnote care indică faptul că fondurile au fost transportate sau ascunse, bancnotele au un miros de mucegai, sunt ambalate neglijent);
- j) Solicitarea de schimb valutar în prezența unui grup de persoane, ce acționează în interesul unui singur beneficiar, pentru o eventuală divizare a sumelor;
- k) Evitarea aparent intenționată a cerințelor de raportare, folosind două sau mai multe locații sau casierii în aceeași zi pentru a diviza tranzacția în sume mai mici;
- l) Creșterea bruscă a frecvenței/valorii tranzacțiilor realizate de un anumit client fără o explicație rezonabilă;
- m) Nu există informații sau informații insuficiente cu privire la originea fondurilor;
- n) La efectuarea operațiunilor de schimb valutar, la numărarea bancnotelor se atestă o diferență substanțială dintre suma reală și suma indicată de client.

3. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor în domeniul pieței de capital

- a) Comercializarea valorilor mobiliare cu transferul sumelor încasate către o instituție financiară, alta decât cea specificată în contract;
- b) Comercializarea valorilor mobiliare nedistribuite într-o gamă largă publicului care se repetă la intervale scurte de timp, în special dacă partenerii sunt situați în jurisdicțiile cu risc sporit;
- c) Lipsa sensului economic al tranzacționării valorilor mobiliare la preț vădit diminuat în raport cu prețul de piață;
- d) Transmiterea valorilor valutare sub formă de tranzacție de donație sau moștenire între persoane care aparent nu au o relație de rudenie sau afinitate;
- e) Implicarea în achiziționarea și vânzarea de valori mobiliare de aceeași valoare (“spălare prin tranzacționare”) creând iluzia unui act de comerț;
- f) Tranzacții implicând părți neidentificate:
 - i. Un client (persoană fizică) care își dovedește identitatea cu dificultate și care este refractar în furnizarea detaliilor privind tranzacțiile pe care o efectuează;
 - ii. Un client (persoană juridică) la care există dificultăți și întârzieri în obținerea documentelor privind identitatea societății, conturile bancare etc.;
 - iii. Clientul este preocupat în mod neobișnuit față de modul de respectare a obligațiilor de raportare de către entitatea raportoare și față de politica de combatere a spălării banilor adoptată și structurează tranzacțiile pentru a se evita limita de raportare;
 - iv. Clientul este interesat să plătească comisioane mai mari în schimbul păstrării ca „secrete” a unor informații;
 - v. În momentul în care clientul deschide un cont, el arată, în mod intenționat, o lipsă de interes față de riscurile angajate, comisioanele aplicate și alte costuri;
 - vi. Transferul de mijloace bănești direct pe contul societății de investiții în vederea procurării valorilor mobiliare din jurisdicțiile cu risc sporit;

- vii. Clientul (sau o persoană asociată în mod public cu clientul) are un istoric îndoielnic sau este prezentat ca având legătură cu posibile încălcări ale prevederilor legii penale;
- viii. Clientul pare să acționeze ca reprezentant în numele unui ordonator a cărui identitate nu este cunoscută și declină sau este reticent, fără a avea motive întemeiate, să furnizeze informații sau este evaziv în ceea ce privește acea persoană sau entitate;
- ix. Procurarea de valori mobiliare de către client prin intermediul reprezentantului nerezident din jurisdicțiile cu risc sporit;
- g) Achiziționarea și vânzarea valorilor mobiliare fără vreun scop clar, în circumstanțe care par a fi neobișnuite și nu par a avea vreo legătură cu investiția sau cu diversificarea gradului de risc;
- h) Divizarea și tranzacționarea valorilor mobiliare în afara pieței reglementate (care este mai puțin transparentă și mai puțin reglementată), aparent întru evitarea aplicării mecanismului transparent de tranzacționare în cadrul bursei de valori a Moldovei, care include cerințe stricte atât față de preț, cât și obligația deținerii aprobării prealabile a organelor de supraveghere (după caz);
 - i) La efectuarea tranzacțiilor indirecte cu implicarea societății de investiții, unde entitatea raportoare nu e sigură sau nu cunoaște despre implicarea mijloacelor bănești între vânzător și cumpărător la o tranzacție cu valori mobiliare;
 - j) Utilizarea numerarului pentru achiziționarea/vânzarea de valori mobiliare în locul decontărilor fără numerar (virament), mai ales când se vehiculează sume importante;
 - k) Procurarea de valori mobiliare prin intermediul mai multor clienți, unde entitatea raportoare își dă seama că ei acționează concertat;
 - l) Valorile valutare procurate par să depășească posibilitățile financiare ale clientului în baza ocupației sale sau a veniturilor sale oficiale.

4. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor în domeniul asigurărilor, în limitele claselor de asigurări de viață, inclusiv cele cu participarea la investiții

- a) Operațiunile în care valoarea tranzacției depășește 50.000 lei;
- b) Tranzacții în care beneficiarul plății/clientului este înregistrat în jurisdicțiile cu risc sporit;
- c) Operațiuni cu intermediarii în asigurări/reasigurări al căror fondatori direct sau indirect cât și beneficiari efectivi sunt în jurisdicțiile cu risc sporit;
- d) Intermediarul în asigurări, cât și fondatorii sau beneficiarii efectivi ai acestora sunt o instituție situată/înregistrată în jurisdicțiile cu risc sporit;
- e) Încasarea despăgubirilor de asigurare în baza contractelor de asigurare de viață către proprii angajați a companiei de asigurare, ori a brokerilor de asigurare;
- f) Încasarea primelor de asigurare/achitarea despăgubirilor de asigurare ca urmare a încheierii contractelor de asigurare de riscuri financiare care includ: asigurarea creditelor, de garanții, pierderi financiare unde suma asigurată depășește 500.000 lei;
- g) La încheierea contractului de asigurare clientul vădit acceptă condiții

nefavorabile pentru sine;

- h) Orice tranzacție care implică o parte care nu poate fi identificată;
- i) Schimbul beneficiarului anterior stabilit, inclusiv substituirea pe parcursul contractului de asigurare de viață a ultimului beneficiar cu o persoană aparent fără conexiuni cu deținătorul poliței;
- j) Orice achitare a despăgubirii de asigurare către asigurații, beneficiarii sau alte persoane desemnate de aceștia care au o adresă juridică în afara jurisdicției Republicii Moldova și care nu pot fi identificați la aceste adrese;
- k) Încheierea contractelor de asigurare unde primele de asigurare și suma asigurată depășesc vădit posibilitățile financiare ale asiguratului și necesitățile acestuia;
- l) Clientul nu cunoaște ce exact dorește să asigure (este disponibil să asigure orice riscuri);
- m) Clientul manifestă o atenție exagerată vis-a-vis de politica internă a companiei în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- n) Tranzacțiile prin care o companie procură mai multe polițe de asigurare de viață decât numărul real de angajați existenți sau pentru persoanele care nu sunt angajați ai acestei companii;
- o) Procurarea poliței de asigurare de viață pentru angajați al cărei beneficiar este angajatorul;
- p) Contractarea de către angajator a contractelor de asigurare de viață, accidente, sănătate pentru angajați al căror beneficiari sunt terțe persoane;
- q) Asiguratorul devine beneficiar al poliței de asigurare de viață ca urmare a acordării împrumutului asiguratului;
- r) Achitarea despăgubirii de asigurare pe un cont bancar deschis într-o altă jurisdicție;
- s) Prima de asigurare este achitată de către o a treia parte neidentificată sau nu este cunoscută sursa sau originea mijloacelor bănești utilizate la achitare;
- t) Primele de asigurare sunt achitate de pe multiple conturi bancare deschise în străinătate;
- u) Solicitarea clientului de a achita despăgubirea de asigurare la contul mai multor surse;
- v) Una sau mai multe supraplăți la plata primei de asigurare care se solicită de a fi transferate unor terțe părți;
- w) Solicitarea de a primi despăgubirea doar în numerar în sumă mai mare de 50 mii lei;
- x) Solicitarea de plată către persoane care sunt sau au fost subiecți ai investigațiilor sau urmăririi penale de către organele de drept.

5. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru organizațiile de creditare nebancară (OCN) și asociațiile de economii și împrumut (AEI)

- a) Bănuieli rezonabile privind veridicitatea documentelor prezentate referitor la starea financiară a locatarului;
- b) Acceptarea de către locatar a condițiilor contractuale care depășesc aparent posibilitățile financiare ale acestuia și capacitatea de a achita rata de leasing;

- c) Tranzacții efectuate de către terțe părți în numele sau în favoarea clientului fără a avea un motiv plauzibil;
- d) Achiziționare de bunuri, vândute ulterior după o perioadă scurtă de timp;
- e) Proveniența declarată a mijloacelor bănești pentru achitarea ratei inițiale și/sau lunare a leasingului este din donații;
- f) Solicitarea de înregistrare a contractului de leasing pe numele unor persoane terțe;
- g) Rambursarea anticipată a împrumutului, într-un termen relativ scurt, cu fonduri a căror sursă este necunoscută;
- h) Clienți (persoane juridice) solicită împrumuturi, deși analizele economice și financiare privind statutul lor nu evidențiază necesitatea acestor împrumuturi;
- i) Utilizarea sumelor unui împrumut contrar scopului specificat la acordarea împrumutului;
- j) Cereri de împrumut însoțite de garanții emise de la terțe părți, dacă originea acelei garanții este necunoscută sau dacă nu este în conformitate cu statutul clientului;
- k) Solicități de împrumuturi pentru sau cu garanții de la companii off-shore;
- l) Primirea zilnică a împrumutului în numerar și restituirea în timp scurt cu cardul bancar la solicitarea clientului.

6. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor în domeniul cazinourilor și jocurilor de noroc

- a) Prezența unor clienți din zone economico-geografice cu risc ridicat de producere a activităților de spălare a banilor;
- b) Cumpărarea de către clienți a jetoanelor sau fiselor cu utilizarea cardurilor bancare, iar ulterior aceștia solicită achitarea câștigurilor sau returnarea sumelor neutilizate în numerar;
- c) Achiziția de jetoane disimulată – clienții cumpără jetoane sau fise în numerar, inclusiv de la alți jucători, dar fără a le folosi pentru jocuri de noroc sau activitatea de joc este una formală, iar apoi solicită returnarea fondurilor prin transfer în conturi bancare;
- d) Un client solicită unui angajat al cazinoului să-i monitorizeze pariurile și să-l atenționeze atunci când nivelul acestora se apropie de pragul impus de obligațiile de raportare;
- e) Folosirea altor persoane pentru efectuarea tranzacțiilor în numerar la cazinouri;
- f) Un client care a câștigat o sumă mare delegă unui alt client să încaseze o parte din fise pentru a evita să fie subiectul obligației de raportare;
- g) Clienți sunt reticenți în furnizarea informațiilor/datelor de identificare sau furnizează informații/date de identificare false ori furate;
- h) Pierderea unor sume considerabile la masa de joc, în favoarea anumitor jucători sau unei anumite persoane, atunci când jocurile oferite nu sunt organizate „contra casei”;
- i) În cazul jocurilor de noroc la distanță, clienții suplinesc conturile de joc în numerar sau prin mijloace electronice de plată (de exemplu: terminale de plată cash-in), iar apoi fondurile sunt transferate în conturi bancare, având ca proveniență

aparentele câștiguri la jocuri de noroc;

j) Suplinirea contului de joc utilizând multiple conturi de card sau conturi de plăți emise în străinătate;

k) În cazul pariurilor sportive, clienții plasează mize mari sau neobișnuite pe un eveniment sportiv (de exemplu: un client plasează o miză semnificativă pe o echipă cu șanse minime de câștig).

7. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor în domeniul de activitate a liberilor profesioniști

7.1. Entitățile de audit și persoane juridice și întreprinderile individuale care prestează servicii de contabilitate și consultanță fiscală

a) Refuzul nemotivat de prezentare a informației necesare pentru identificarea beneficiarului efectiv, inclusiv în identificarea reprezentantului clientului. Informația despre client lipsește;

b) Prezența documentelor neoficiale, contrafăcute și a instrucțiunilor ne standarde în efectuarea decontărilor, care nu corespund cu practica oficială;

c) Depistarea înregistrărilor false în contabilitate, identificarea operațiunilor care nu se reflectă, precum și lichidarea documentelor contabile înaintea termenului prescris de lege;

d) Oferirea de către client a unei remuneri exagerat de mare pentru serviciile primite, față de practica de achitare a acestor tipuri de servicii prestate;

e) Operațiunile clientului nu au sens economic vădit, nu corespunde activității lui și nu este în concordanță cu statutul și genul de activitate al acestuia;

f) Introducerea schimbărilor în momentul efectuării tranzacțiilor, ce nu corespund genului de activitate al clientului;

g) Efectuarea doar a tranzacțiilor de tranzitare a sistemului financiar bancar, fără a desfășura careva activitate pe teritoriul țării;

h) Informații incerte cu privire la proveniența mijloacelor bănești cu care urmează să opereze clientul;

i) Solicitarea efectuării tranzacțiilor sub limita de raportare;

j) Eschivarea de la utilizarea conturilor bancare și efectuarea regulată a depunerilor și retragerilor de numerar sub limita de raportare;

k) Ridicări de numerar în diferite scopuri: acordarea împrumutului, restituirea împrumutului, cheltuieli de deplasare, decontări cu titularii de avans, ce nu corespunde activității acestuia;

l) Solicitarea de către client a unor sfaturi privind modalitățile de legalizare a veniturilor obținute pe cale infracțională;

m) Deschiderea de către client a conturilor bancare în străinătate, fără declararea acestora la organul fiscal;

n) Identificarea înregistrărilor contabile menite să tăinuiască sau să ascundă sursele veniturilor de natura sau proveniența acestora, de exemplu prin metode de supra-evaluare, sub-evaluare a bunurilor, fie neînregistrarea unor surse de venit;

o) Ținerea la evidență a unor datorii inexistente sau deja rambursate, dar care sunt reflectate în mod continuu ca fiind parte a situațiilor financiare;

p) Lipsa angajaților în evidențele clientului, ceea ce este neobișnuit pentru genul de activitate a acestuia;

q) Achitarea unor taxe neobișnuite pentru servicii de consultanță către jurisdicții cu risc sporit;

r) Contabilitatea clientului reflectă vânzări la un preț mai mic decât costul real, astfel compania aflându-se într-o poziție de pierdere, cu toate acestea compania continuă fără explicații rezonabile să suporte pierderi;

s) Efectuarea transferurilor mari către filialele clientului, care nu reflectă mersul obișnuit al activității acestuia;

t) Recepționarea de către companie a unor facturi (invoce-uri) de la organizații cu sediul în jurisdicții cu risc sporit;

u) Achiziționarea de către companie a unor active pentru uz personal sau de consum în volume mari (automobile de lux, locuințe personale, bărci, etc) atunci când acest tip de tranzacții este incompatibil cu practica obișnuită a clientului sau cu practica activității desfășurate;

v) Schimbările frecvente sau inexplicabile ale consilierilor profesioniști sau a membrilor conducerii ale clientului corporativ;

w) Numărul angajaților în structura organizațională nu este în concordanță cu mărimea sau natura afacerii (de exemplu, cifra de afaceri a unei companii este prea ridicată având în vedere numărul de angajați și activele utilizate);

x) Încasarea unor plăți externe mari, fără nici o explicație comercială;

y) Lista clienților companiei include domenii de activitate sau sectoare în care oportunitățile pentru spălarea banilor/finanțarea terorismului sunt prevalente;

z) Structura sau natura entității ori a relației face dificilă identificarea în timp util a beneficiarului real sau a intereselor care controlează;

aa) Încercări de a împiedica înțelegerea activității economice, a structurii proprietarilor sau a naturii tranzacțiilor prin utilizarea nejustificată a unor companii paravan și/sau inactive, a unor entități cu personalitate juridică având acționariat pe bază de acțiuni nominative sau la purtător, a controlului prin intermediul unor acționari desemnați sau al unor directori corporativi, a unor persoane juridice sau structuri juridice care împart înregistrarea companiei și administrarea activelor în mai multe țări, totul fără un motiv vizibil legal sau legitim din punct de vedere fiscal, al afacerilor, economic ori de altă natură;

bb) Organizații nonprofit sau caritabile care se implică în tranzacții pentru care nu pare să existe niciun scop economic logic sau în cazul cărora nu pare să existe nicio legătură între activitatea declarată a organizației și celelalte părți implicate în tranzacție;

cc) Solicitarea clientului ca tranzacțiile să fie finalizate în intervale de timp neobișnuit de scurte sau accelerate fără a da o explicație rezonabilă pentru grăbirea tranzacției, ceea ce ar face evaluarea adecvată a riscurilor dificil sau imposibil de realizat pentru entitate;

dd) Deținerea unor fonduri/proprietăți care sunt în mod evident și inexplicabil disproportionale în raport cu profilul de activitate al companiei;

ee) Insistența justificată a clientului ca tranzacțiile să fie realizate exclusiv sau predominant prin intermediul activelor virtuale pentru a le fi păstrată anonimitatea;

ff) Creșterea bruscă a activității unui client, anterior inactiv, fără o explicație clară;

gg) Transferul de imobiliare sau alte bunuri ori active cu valoare ridicată între părți, într-o perioadă de timp care este neobișnuit de scurtă pentru tranzacții similare, fără motive legale, fiscale, de afaceri, economice sau alte motive legitim vizibile;

hh) Utilizarea activelor virtuale și a altor mijloace de plată și transferuri de patrimoniu anonime în cadrul tranzacției fără motive legale, fiscale, de afaceri, economice sau alte motive legitime vizibile;

ii) Tranzacții cu utilizarea mijloacelor de plată neobișnuite (de exemplu, metale sau pietre prețioase);

jj) Contribuții succesive de capital sau alte contribuții într-o perioadă scurtă de timp pentru aceeași companie fără niciun motiv legal, fiscal, de afaceri, economic sau alt motiv legitim vizibil.

7.2. Notarii, avocații, administratorii autorizați, executorii judecătorești și agenții imobiliari

a) Operațiuni frecvente de cumpărare și cesiune de firme, întreprinderi sau societăți, care nu sunt justificate prin natura activității desfășurate sau prin caracteristicile economice ale părților interesate;

b) Acte juridice de același tip repetate, nejustificate de activitatea solicitantului, care lasă impresia că sunt efectuate în scopuri disimulate;

c) Cedarea repetată a dreptului de proprietate asupra unor și aceleași bunuri într-o perioadă scurtă de timp;

d) Recurgerea la acte juridice repetate cu sume mici de bani pentru a evita, se pare, obligațiile de identificare și de raportare (de ex., tranzacții frecvente cu sume sub pragul prevăzut de obligația de raportare, în special în numerar sau efectuate prin subunități diferite ale aceleiași organizații raportoare, acolo unde acestea nu sunt justificate de activitatea solicitantului);

e) Acte juridice aranjate de o manieră illogică, în special dacă sunt dezavantajoase pentru client, din punct de vedere economic sau financiar;

f) Acte juridice încheiate în mod frecvent de către solicitant în numele sau în favoarea unor terți, atunci când astfel de relații de afaceri par a fi nejustificate;

g) Acte juridice încheiate de către terți în numele sau în favoarea solicitantului, fără vreun motiv plauzibil;

h) Prezentarea unor acte ce confirmă sursa de proveniență a mijloacelor bănești cu o vechime de peste 3 ani;

i) Prezentarea datelor inexacte sau incomplete, care se pare, ascund informații esențiale, în special referitoare la părțile implicate în act juridic;

j) Activitatea ce ține de consultanță și intermediere la transferul de mijloace și înstrăinare de active, ce trezesc suspiciune vis-a-vis de transparență, legalitate și oportunitate;

k) Operațiuni contabile menite să tăinuiască sau să ascundă sursele veniturilor de natura sau proveniența acestora, de exemplu, prin metode de supraevaluare sau subevaluare a bunurilor;

l) Solicitări de consultanță notarială legată de activitatea financiară și fiscală. Persoanele care doresc să investească sume de bani, se pot prezenta ele însele drept persoane fizice care doresc să-și reducă obligațiile fiscale sau care vor să plaseze

bunurile deținute în așa fel încât să nu poată fi atinse, în scopul evitării unor obligații fiscale viitoare;

m) Solicitări ale clienților sau reprezentanților acestora de a efectua tranzacții de bani prin folosirea excesivă a numerarului sau a unor instrumente de plată incompatibile cu practica uzuală și cu natura operațiunii;

n) Reprezentanți, care se opun în a dezvălui numele persoanelor în numele cărora acționează, care renunță să finalizeze efectuarea tranzacției în momentul când se cere prezentarea unor documente confirmative cu privire la clienții lor, natura tranzacției sau care indică drept cumpărător final un subiect diferit de cel indicat anterior;

o) Refuzul unui trust/construcții legale de a oferi entității raportoare informații privind statutul său, informații complete privind scopul relațiilor de afaceri și beneficiarii;

p) Refuzul de a oferi entității raportoare informații complete privind scopul relațiilor de afaceri și destinația operațiunilor financiare în cazurile în care clientul/beneficiarul clientului/reprezentantul clientului entității raportoare este un trust/construcții legale;

q) Refuzul de a oferi entității raportoare în procesul de aplicare a abordării bazate pe risc a clienților a informațiilor privind identitatea reprezentantului, a beneficiarilor și a oricărei altei persoane fizice care exercită un control final asupra trustului/construcției legale cu structură și funcții similare, cât și a altor agenți reglementați și/sau furnizori de servicii al trustului/construcții legale cu structură și funcții similare, inclusiv a consultanților investiționali, a administratorilor, contabililor și a consultanților fiscali;

r) Refuzul de a oferi la cererea entității raportoare a oricăror informații ce țin de trust/construcții legale cu structură și funcții similare/beneficiarul final/reprezentantul acestuia, despre proprietatea beneficiarilor și activele trustului/construcții legale cu structură și funcții similare, despre locul de trai a fiduciantului acestuia, cât și a oricăror altor active.

s) Achiziționarea de bunuri de valoare mare, vândute ulterior, după o perioadă scurtă de timp, chiar și cu un preț mai mic;

t) Tranzacții realizate de către (sau în interesul) persoanelor fizice sau juridice având domiciliul în jurisdicții cu risc sporit;

u) Vânzarea bunurilor imobiliare la preț aparent supraevaluat;

v) Cumpărarea într-o perioadă scurtă de timp a mai multor proprietăți fără a solicita informații cu privire la locație, condiții, sau dacă sunt necesare reparații importante;

w) Închirierea bunurilor imobile cu sume mari în numerar;

x) Achiziționarea de bunuri de valoare mare, vândute ulterior, după o perioadă scurtă de timp;

y) Tranzacții cu sume mari de bani realizate de către (sau în interesul) persoanelor fizice sau juridice având domiciliul în țări cu risc sporit;

z) Subevaluarea și posibila plată a diferenței în numerar în afara contractului de vânzare-cumpărare;

aa) Utilizarea companiilor străine pentru achiziționarea de bunuri imobiliare;

- bb) Presiune nejustificată sau graba anormală din partea clientului pentru ca tranzacția să fie încheiată de urgență;
- cc) Cumpărătorul sau vânzătorul dorește efectuarea achitării totale sau parțiale pentru bunul imobil prin intermediul activelor virtuale;
- dd) Schimbări nejustificate sau bruște ale acordurilor de finanțare;
- ee) O proprietate vândută anterior, este revândută după o renovare complexă fără o sursă evidentă de finanțare;
- ff) Tranzacții care nu au sens economic evident, în special unde există pierderi semnificative;
- gg) Se atestă o diferență substanțială dintre prețul declarat al bunului și valoarea evaluată a bunului în raport cu o sursă credibilă de referință, ce poate fi folosită pentru analiza comparativă efectuată de liber profesionist;
- hh) Persoana juridică, inclusiv ONG – urile, solicită realizarea unei operațiuni ce nu este în conformitate cu activitățile înregistrate sau desfășurate de companie;
- ii) Bun (mobil/imobil) procurat cu numerar, ulterior folosit în calitate de gaj în cadrul unui contract de împrumut.

8. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor în domeniul prestatorilor de servicii de plată nebancari, societățile emitente de monedă electronică și furnizorii de servicii poștale care activează în conformitate cu Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică

- a) Efectuarea transferurilor în/din țări diferite, într-o perioadă scurtă de timp;
- b) Tranzacții de același tip, cu caracter repetitiv, nejustificate de activitatea clientului și care par a fi efectuate în scopuri de disimulare;
- c) Tranzacții repetate cu sume mici/identice de bani, care par a avea ca scop evitarea obligațiilor de identificare și de raportare;
- d) Suplinirea cu sume exacte sau la limita admisibilă a aceluiași cont/portmoneu electronic din diferite dispozitive de comunicație electronică, digitale sau informatice, inclusiv terminale de plată în numerar, într-o perioadă scurtă de timp;
- e) Tranzacții cu detalii inexacte sau incomplete, care sugerează intenția de a ascunde informații esențiale, în special referitoare la părțile implicate în tranzacție;
- f) Tranzacții cu implicarea jurisdicțiilor cu risc sporit, tranzacții care nu sunt justificate de activitatea economică a clientului sau de alte circumstanțe;
- g) Reprezentanți ce se opun în a dezvălui numele persoanelor în numele cărora acționează, care renunță să finalizeze efectuarea tranzacției în momentul când se cere prezentarea unor documente confirmative cu privire la clienții lor sau care indică drept cumpărător final un subiect diferit de cel indicat anterior;
- h) Tranzacții realizate de către (sau în interesul) persoanelor fizice sau juridice având domiciliu în jurisdicțiile cu risc sporit;
- i) Valoarea bunului trimis, în mod evident, este exagerată sau mai mică în raport cu suma indicată, în cazul utilizării serviciului de mandat contra rambursării;
- j) Transferul de sume de la același ordonator, sume ce sunt retrase în aceeași zi în numerar;
- k) Depuneri mici în numerar în contul unui client urmate de transferuri imediate

într-un cont de plăți;

l) Suplinirea contului utilizând carduri bancare de plată emise în altă jurisdicție;
m) Tranzacții cu implicarea jurisdicțiilor cu risc sporit, tranzacții care nu sunt justificate de activitatea economică, profilul economic al clientului sau de alte circumstanțe precum statutul social, volumul/sumele tranzacțiilor efectuate anterior;

n) Solicitarea consultațiilor detaliate sau adresarea întrebărilor insistente referitor la posibilitățile neîndeplinirii, eschivării de la respectarea unor norme/reguli de utilizare a serviciilor de plăți/monedă electronică.

9. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru persoanele fizice și juridice care comercializează bunuri (inclusiv în domeniul metalelor prețioase și pietrelor prețioase) în sumă de cel puțin 200 000 lei sau echivalentul acesteia în numerar

a) Refuzul de a prezenta informația solicitată de entitatea raportoare, inclusiv și informația care nu este prevăzută de actele legislative, dar care se solicită în vederea cunoașterii clientului și naturii tranzacției efectuate;

b) Prezentarea informației care trezește entității raportoare suspiciuni de a fi neveridică și/sau eronată;

c) Prezentarea datelor de contact (adrese, numere de telefoane, e-mailuri) al unor persoane terțe;

d) Însotirea sau supravegherea clientului de către o persoană terță și refuzul clientului de a oferi informații cu privire la această persoană;

e) Tranzacțiile efectuate cu clienții din jurisdicțiile cu risc sporit;

f) Efectuarea de tranzacții cu implicarea persoanelor expuse politic ce nu relevă din conținutul lor necesitatea realizării unor asemenea operațiuni prin intermediul banilor cash.

g) Solicitări repetate pentru procurarea/ livrarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase la prețuri situate aproape de limita de raportare, într-o perioadă scurtă de timp;

h) Întâmpinarea dificultăților la contactarea clientului după scurt timp de la inițierea relației de afaceri la adresa și numerele de telefoane indicate sau clientul se identifică cu numele său, fie semnătura de la o tranzacție la alta diferit ori clientul se identifică cu documente de identitate noi sau data eliberării este recentă;

i) Interes excesiv asupra sistemului intern de control și politici interne ale entității raportoare, precum și preocuparea excesivă a clientului asupra confidențialității operațiunilor pe care le efectuează;

j) Prezentarea de către client a detaliilor confuze/stare de nervozitate la efectuarea tranzacțiilor sau la adresarea întrebărilor privind activitatea sa. Încercarea clientului de a stabili relații apropiate cu funcționarii entității raportoare;

k) Procurarea/livrarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase de către persoane cu vârstă prea tânără sau înaintată și persoane social vulnerabile;

l) Procurarea/livrarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase de către persoane nerezidente în sume mari sau tranzacții repetate;

m) Procurarea/livrarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase de către persoane din jurisdicțiile cu risc sporit;

- n) Procurarea pietrelor prețioase fără a ține seama de valoarea, dimensiunea sau culoarea acestora;
- o) Achiziții sau vânzări efectuate de către client sau furnizor, dar care sunt neobișnuite sau neordinare;
- p) Un client comandă un element valoros, îl achită în numerar, iar ulterior anulează comanda și solicită restituirea prin alte instrumente de plată;
- q) Un client care negociază posibilitatea returnării bunurilor și obținerea unui cec (mai ales dacă clientul solicită ca cecul să fie scris pe numele unui terț);
- r) Un client care nu solicită reduceri sau nu negociază prețul bunurilor, în situațiile în care astfel de practici sunt tradiționale sau chiar răspândite;
- s) Achiziția pare să depășească mijloacele de care dispune clientul în baza ocupației sale sau a veniturilor sale oficiale;
- t) Eliberarea invoice-urilor supra-evaluate sau sub-evaluate, structurate în mod complex sau în mod multiplu, precum și expedieri de bunuri cu valoare ridicată, care sunt supra sau insuficient de asigurate.

10. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru persoanele care depozitează, comercializează opere de artă sau care acționează ca intermediari în comerțul de opere de artă

- a) Client ce anterior nu a manifestat nici un interes pentru artă, a devenit brusc un comerciant de opere de artă într-o jurisdicție cu o piață în acest domeniu subdezvoltată;
- b) Tranzacții care implică primirea de plăți de la entități terțe fără afiliere aparentă cu vânzătorul sau cumpărătorul;
- c) Tranzacții ce par a fi incompatibile cu circumstanțele declarate ale clientului sau cu activitatea comercială a acestuia;
- d) Dificultăți în urmărirea originii obiectelor culturale;
- e) Implicarea tranzacțiilor preponderent în numerar în valori mari;
- f) Suspiciuni cu privire la beneficiarul real al bunului;
- g) Utilizarea platformelor de vânzare digitalizată pentru procurarea obiectelor de artă (de exemplu NFT – „Non Fungible Token”³);
- h) Marje de profit neobișnuit de mari la vânzarea obiectelor de artă sau alte obiecte culturale;
- i) Vânzarea sau achiziția de articole care implică vânzători ce nu sunt preocupați de recuperarea investițiilor inițiale;
- j) Vânzări sau achiziții de opere de artă ce implică cumpărători care nu par să fie preocupați să plătească un preț substanțial mai mare decât valoarea inițială a operei;
- k) Vânzarea sau achiziția în cazul în care un client nu este familiarizat sau nu este interesat de proveniența, istoria, stilul, genul obiectului de artă;
- l) Articole importate sau exportate nedeclare la autoritățile vamale competente;
- m) Participarea în tranzacții a persoanelor fizice sau juridice despre care se știe că au fost/sunt implicate sau suspectate de trafic de bunuri culturale;

³ NFT – „Un jeton nefungibil” este o unitate de date unică dintr-un registru contabil informatic denumit blockchain.

n) Achiziții de articole de către intermediari terți în numele unui vânzător sau cumpărător final;

o) Tranzacții ce implică persoane expuse politic sau membrii familiilor acestora sau asociați apropiați.

11. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru persoanele fizice/juridice care desfășoară activitate fiduciară, alții decât cei prevăzuți la lit. f) și j)

a) În cadrul desfășurării relației de afaceri, clientul solicită prestarea serviciilor sau efectuarea tranzacțiilor în circumstanțe neobișnuite;

b) Activele clientului și valoarea tranzacțiilor sunt neobișnuit de mari în concordanță cu profilul de activitate al acestuia;

c) Oferirea unor instrucțiuni entității raportoare ce au ca scop achitarea de comisioane mai mari pentru prestarea serviciilor care în mod obișnuit acestea nu pot fi justificate;

d) Deținerea bunurilor care nu corespund cu profilul de activitate al clientului (de ex: vârsta, veniturile obținute, ocupația etc);

e) Plăți primite în numerar în calitate de comisioane de la terțe persoane necunoscute;

f) Refuzul clientului de a oferi informații privind originea bunurilor deținute în proprietate;

g) Solicitarea efectuării tranzacțiilor cu mai mulți parteneri străini care nu au legătură cu activitatea clientului sau nu este clar scopul acestor tranzacții;

h) Efectuarea tranzacțiilor ce presupun rambursarea împrumutului înainte de termen cu implicarea entităților aflate sub controlul clientului (criteriul suspect constă în faptul că împrumutul nu a fost unul necesar iar tranzacția reflectă un caracter fictiv ce are drept scop deghizarea beneficiarului fondurilor);

i) Solicitarea efectuării tranzacțiilor în termen accelerat, fără o justificare clară, fapt ce condiționează ca entitatea raportoare să evite abordarea bazată pe risc în mod eficient;

j) Refuzul de a oferi entității raportoare informații complete privind scopul relațiilor de afaceri și beneficiarii acesteia;

k) Clientul desfășoară relațiile de afaceri conform instrucțiunilor primite de la persoane necunoscute;

l) Insistența nejustificativă din partea clientului de a efectua tranzacțiile cu utilizarea activelor virtuale (cauza ar fi păstrarea anonimatului);

12. Criteriile identificării activităților și tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor pentru furnizorii de servicii de finanțare participativă - crowdfunding

a) Tranzacții efectuate pentru proiectul de finanțare participativă după expirarea termenului de acumulare a investițiilor stabilit de către dezvoltatorul proiectului în cazul în care furnizorul nu a solicitat prelungirea termenului;

b) Dezvoltatorul proiectului care a beneficiat de mijloace bănești sub formă de împrumut de la investitori utilizează aceste mijloace bănești cu scopul creditării directe sau prin terți a altor persoane fizice și/sau juridice;

c) Dezvoltatorul proiectului de finanțare participativă are o legătură strânsă cu

acționarii principali/membrii organului de conducere/angajații furnizorilor de finanțare participativă precum și cu orice persoană fizică sau juridică prin relații de control, fapt pentru care beneficiază de oferte favorizate de obținere a finanțării.

d) Dezvoltatorul proiectului de finanțare participativă a fost implicat în cazuri de încălcare a dispozițiilor de drept intern în domeniul serviciilor financiare, în materia spălării banilor, în materie de fraudă sau finanțarea terorismului;

e) Dezvoltatorul proiectului sau deținătorii de participații a dezvoltatorului sunt persoane rezidente într-o jurisdicție ce nu implementează standarde internaționale de transparență și reprezintă un grad sporit de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

13. Criteriul Geografic

Un criteriu suplimentar care va contribui la identificarea activităților sau tranzacțiilor suspecte în spălarea banilor este zona geografică ce presupune preponderența unui anumit tip de activitate sau tranzacție expusă riscului la spălarea banilor și/sau finanțarea terorismului într-o anumită jurisdicție/țară.

Prin urmare, entitățile raportoare vor evalua activitățile sau tranzacțiile clienților prin prisma riscului geografic generate de următoarele liste de țări:

- țări care sunt subiectul unor sancțiuni, embargouri sau alte măsuri similare impuse de diverse organizații internaționale;
- țări în care este cunoscut că operează grupări teroriste sau că este sprijinită finanțarea terorismului;
- țări cunoscute pentru un nivel crescut al infracționalității;
- țările sau zonele off-shore;
- țări cu deficiențe și necooperante în spălarea banilor și finanțarea terorismului.

Includerea unei jurisdicții din listele menționate în tranzacțiile clientului nu presupune că operațiunea urmează a fi calificată din oficiu ca activitate sau tranzacție suspectă.

Suspiciunea urmează a fi calificată în baza unei analize argumentate a activității sau tranzacției și a profilului de activitate a clientului.

Astfel, entitățile raportoare pot să consulte cel puțin următoarele link-uri în cadrul procesului de identificare a activității și tranzacțiilor suspecte:

- lista FATF – (<http://www.fatf-gafi.org/countries/#high-risk>)
- Indicii AML - elaborat de institutul Basel (<https://index.baselgovernance.org/ranking>)
- lista Uniunii Europene a țărilor necooperante din punct de vedere fiscal: (https://taxation-customs.ec.europa.eu/common-eu-list-third-country-jurisdictions-tax-purposes_en)
- Entitățile și jurisdicțiile în privința cărora OFAC a aplicat sancțiuni financiare (<https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/>)
- lista Transparency International cu privire la țările care reprezintă un risc sporit datorită nivelului înalt de corupție: (<https://www.transparency.org/en/>)
- Alte liste care pot fi elaborate de entitățile raportoare în baza evaluărilor organizațiilor internaționale:

- o GRECO - (<https://www.coe.int/en/web/greco/evaluations>)
- o OECD - (<https://www.oecd.org/tax/transparency/>)
(<https://www.oecd.org/corruption/countryreports/implementationoftheoecdanti-briberyconvention.htm>)
- o UNODC - (<https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/world-drug-report-2022.html>)
- o Rapoartele departamentului de stat SUA — (<https://www.state.gov/countries-and-areas-list/>)

Luând în considerare că includerea, cât și excluderea țărilor în listele nominalizate este un proces continuu, recomandăm monitorizarea permanentă a schimbărilor operate în aceste liste în vederea actualizării listelor din programele proprii de prevenire și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.